

INNHALDSFORTEGNELSE

ANSGAR TEOLOGISKE HØGSKOLE	3
HISTORIKK	3
FORMÅL	3
PROFIL.....	3
KRL200 KRISTENDOMSKUNNSKAP MED RELIGIONS- OG LIVSSYNSKUNNSKAP	5
GENERELL BESKRIVELSE	5
MÅLSETTING	5
KOMPETANSE	6
ORGANISERING.....	6
UTDANNINGSPLAN	6
OPPTAK	6
UNDERVISNINGSTILBUD.....	7
INDELING AV STUDIEÅRET OG UNDERVISNINGSSOMFANG	7
SEMINARMODELLEN	8
<i>Seminarklasser</i>	8
<i>Seminaroppgave</i>	8
<i>Mappeevaluering</i>	9
<i>Avsluttende prøve</i>	9
<i>Evaluering/karaktersetting</i>	10
EKSAMENSMODELLEN	10
VURDERING OG EKSAMENSFORSKRIFTER	10
EKSAMENSORDNING.....	11
<i>Seminarmodellen</i>	11
<i>Eksamensmodellen</i>	11
DE ENKELTE FAG	13
RELIGIONSVITENSKAP	13
SYSTEMATISK TEOLOGI	13
KIRKEHISTORIE	14
BIBELVITENSKAP.....	15
KRL200 KRISTENDOMSKUNNSKAP MED RELIGIONS- OG LIVSSYNSKUNNSKAP, FORDYPNINGSSTUDIUM (KRL)	17
EMNER OG STUDIEPOENG	17
EMNE KRL201 TEOLOGIHISTORIE MED VEKT PÅ EVANGELIKAL TEOLOGI (10 STUDIEPOENG)	18
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	18
<i>Målsetting</i>	18
<i>Innhold og struktur</i>	19
<i>Mappeevaluering</i>	19
<i>Evaluering</i>	19
<i>Pensum</i>	20
EMNE KRL202 ETIKK MED VEKT PÅ MODERNITET (10 STUDIEPOENG).....	21
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	21
<i>Målsetting</i>	21
<i>Innhold og struktur</i>	22
<i>Mappeevaluering</i>	22
<i>Evaluering</i>	22
<i>Pensum (ca 700 sider)</i>	23
EMNE KRL203 BIBELVITENSKAP (10 STUDIEPOENG).....	24
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	24
<i>Målsetting</i>	24
<i>Innhold og struktur</i>	25
<i>Mappeevaluering</i>	25

<i>Evaluering</i>	26
<i>Pensum (ca 700 sider)</i>	26
EMNE KRL204 HERMENEUTIKK OG KRISTENDOMMENS JØDISKE RØTTER (10 STUDIEPOENG)	27
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	27
<i>Målsetting</i>	27
<i>Innhold og struktur</i>	28
<i>Mappeevaluering</i>	28
<i>Evaluering</i>	29
<i>Pensum</i>	29
EMNE KRL205 RELIGIONSFRIHET OG ØKUMENIKK (10 STUDIEPOENG)	30
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	30
<i>Målsetting</i>	30
<i>Innhold og struktur</i>	31
<i>Mappeevaluering</i>	31
<i>Evaluering</i>	32
<i>Pensum</i>	32
EMNE KRL206 ESKATOLOGI OG KARISMATISK TEOLOGI (10 STUDIEPOENG)	34
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	34
<i>Målsetting</i>	34
<i>Innhold og struktur</i>	35
<i>Mappeevaluering</i>	35
<i>Evaluering</i>	36
<i>Pensum</i>	36

Ansgar Teologiske Høgskole

Historikk

Ansgar Teologiske Høgskole (ATH) har sine røtter i Det Norske Misjonsforbunds (DNM) ”Misionsskole”, som ble opprettet i 1913. Utdanningen skulle dyktiggjøre studentene til tjeneste i menighet og misjon. Studiets lengde ble etterhvert definert til fire år, og fra 1968 ble skolen også åpnet for studenter uten tilhørighet til DNM. Fra midten av 1960-tallet hadde skolen tilhold på Vettakollen i Oslo, inntil den i 1988 flyttet til sine nåværende lokaliteter på Hånes i Kristiansand.

Siden begynnelsen på 1980-tallet har ATH styrket sin posisjon som teologisk utdannelses- og forskningsinstitusjon. Høsten 1994 fikk ATH godkjent fagstudier i kristendomskunnskap 20 og 30 vekttall, mens skolen høsten 1997 for første gang ga undervisning i kristendom grunn- og mellomfag. I 1998 fikk ATH vekttalsgodkjenning for språkstudiene Semesteremne i koinégresk og hellenistisk kultur og Semesteremne i bibelhebraisk språk og livstolkning. Desember 2000 fikk høgskolen godkjent Praktisk-kirkelig årsstudium (20 vekttall). I år 2001 fikk ATH eksamensrett for Examen philosophicum og Examen facultatum samt at departementet godkjente det pedagogiske opplegget for Internettbaserte studier for årsenhet og semesteremne for Kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering.

Formål

Høgskolens formål er å

- utdanne menn og kvinner til tjeneste i menighet og misjon, skole og samfunn
- gi menn og kvinner en solid teoretisk og praktisk innføring i den kristne tro, menighetens liv og kirkens misjonsoppdrag, og vekke og videreutvikle deres kristne ansvar for individ, menighet og samfunn
- være et økumenisk og evangelikalt senter for teologisk studium og teologisk forskning.

Undervisningens formål er å

- gi studentene den nødvendige basiskunnskap innenfor de enkelte fagområder
- bevisstgjøre studentene sitt kall og sine gaver med tanke på deres framtidige tjeneste
- oppøve deres evne til å formidle evangeliet i forkynnelse og praktisk tjeneste i menighet, misjon og skole

Profil

En økumenisk skole...

I tråd med Det Norske Misjonsforbunds motto, “Guds barns enhet og synderes frelse”, legges det vekt på at skolen skal være åpen for kristne fra alle trossamfunn. Det arbeides for gjensidig forståelse og respekt for andres oppfatninger og overbevisninger. Det er en berikelse for det økumeniske miljøet at det ved høgskolen også er studenter fra ulike nasjoner og med ulik kulturell bakgrunn.

...med et tjenesteorientert studium...

ATH er seg bevisst at høgskolens hovedoppgave er å utdanne for arbeid i menighet og misjon, skole og samfunn. Fordi dette arbeid er av både teoretisk og praktisk art, vil praksis være en integrert del av studiet. Denne "to-spors-tenkningen" danner også basis for skolens pedagogiske arbeid, hvor det legges vekt på en undervisning som både gir mulighet for å sette teori ut i praksis, og som vurderer praksis i lys av teori.

Skolen legger vekt på at det skjer en sunn holdningsmessig utvikling og kristen fostring i løpet av studiet.

...på evangelikal grunn.

Både ATH, og høgskolens eier, Det Norske Misjonsforbund, ønsker å definere seg selv innenfor rammen av den evangelikale bevegelse. Den evangelikale bevegelse bygger på en grunnleggende tillit til Bibelen som Guds Ord, og er i internasjonal sammenheng først og fremst representert gjennom organisasjoner som Lausanne-bevegelsen og Den Evangeliske Alliansen.

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap

Generell beskrivelse

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap er normert til ett halvtårs fulltidsarbeid (30 studiepoeng). For å avlegge eksamen på KRL200 ved Ansgar Teologiske Høgskole (ATH) må man ha gjennomført og bestått *KRL100 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap* (60 studiepoeng).

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap inneholder til sammen syv emner/emner. Alle emnene består av sentrale KLR-relaterte faglige emner, hvor studentene i stor utstrekning må arbeide tverrfaglig, dvs. ut fra en tverrdisiplinær innfallsvinkel til stoffet.

Målsetting

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap er å anse som en faglig fordypning i forhold til KRL100, hvor studentene skal tilegne seg en utvidet faglig kompetanse i kristendom, andre religioner og livssyn.

Målsettingen for de to obligatoriske emnene er å gi studentene:

- anledning til å arbeide selvstendig med teologiske problemstillinger knyttet til etiske utfordringer som møter oss ved begynnelsen av det tredje årtusen
- større innsikt i forskjellige tankestrømninger i dagens pluralistiske samfunn, strømninger som utfordrer den kristne kirke til nytenkning og kritisk etterprøving av gamle posisjoner
- kunnskap om teologiens historie og utvikling fra oldkirken og fram til moderne tid, med særlig vekt på framveksten og utviklingen av den såkalte evangelikale bevegelse og teologi i nyere tid.

Målsettingen for valgemnene er å gi studentene:

- mulighet for fordypning innenfor selvvalgte temaer
- fordypning i KRL-relaterte emner belyst ut fra forskjellige fagdisipliner og med et perspektiv som setter emnene inn i en aktuell sammenheng
- anledning til selvstendig arbeid, faglig fordypning og teologisk refleksjon.

I løpet av studietiden skal studentene tilegne seg:

- kunnskaper om sammenhengen mellom bibeltolkning og kristen livstolkning
- bevissthet om de fortolkningsmessige utfordringer og muligheter som er knyttet til studiet av de bibelske tekster
- fordypet kunnskap om metoder og problemstillinger knyttet til videreformidlingen av kristen tro i dag
- et bredere grunnlag for å kunne undervise i KRL-faget i grunnskolen og religionsfaget i videregående skole.

Kompetanse

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap har først og fremst som mål å utdanne mennesker til arbeid i menighet og misjon, skole og samfunn. Studiet kvalifiserer for undervisnings- og forkynnerstillinger i menighet og misjon, og er en integrert del av studieprogrammet *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp) ved Ansgar Teologiske Høgskole, en *teologisk embetseksamen* eller *kristendom hovedfag*.

Eksamen i KRL200 kvalifiserer for undervisning i grunnskolen i faget *kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap* (KRL) og i den videregående skole i faget *religion*. Både KRL100 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap og KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap kan inngå som fag/studiepoeng i en adjunkt- eller lektorutdanning. Begge nivåene kan også, etter nærmere regler, inngå i den fireårige allmennlærerutdanningen (utdanning for undervisning i grunnskolen).

Dessuten finnes det mange andre yrkesgrupper, f.eks. i helse- og sosialsektoren, der faget Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap er nyttig som supplement til utdanningen.

Organisering

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap – dersom man tar 30 studiepoeng - er normert til ett halvårs fulltidsstudium.

Utdanningsplan

Ved studiestart skal Ansgar Teologiske Høgskole og studenten underskrive en gjensidig forpliktende utdanningsplan med bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter. Formålet med utdanningsplanen er å sikre et tettere og mer forpliktende forhold mellom Ansgar Teologiske Høgskole og den enkelte student.

Opptak

Opptaksvilkår for å bli student på KRL200 ved ATH, er fullført og bestått KRL100 (60 studiepoeng) ved ATH, eller tilsvarende utdanning ved universitet eller annen høgskole.

Søknad om opptak sendes på eget skjema som fås ved henvendelse til skolens administrasjon, eller på søknadsskjema som ligger ute på skolens websider (www.ansgarskolen.no).

Undervisningstilbud

Inndeling av studieåret og undervisningsomfang

Semesterets lengde er på 20 uker, inkludert 2 uke til eksamen. Det gis undervisning i KRL200 i høstsemesteret. Høstsemesteret er delt inn i 3 undervisningsperiode á 6 uker. KRL200 har fått følgende plassering i høstsemesteret:

Emne	Periode	Forelesninger	Seminartimer
KRL201	Teologihistorie med vekt på evangelikal teologi	1	6 timer per uke 4 timer per uke
KRL202	Etikk med vekt på modernitet	2	
KRL203	<u>Ett av følgende emner:</u> Bibelvitenskap	3	
KRL204	Hermeneutikk og Kristendommens jødiske røtter		
KRL205	Religionsfrihet og Økumenikk		
KRL206	Eskatologi og Karismatisk teologi		

I vårsemesteret er det mulig å ta ytterligere ett emne i *KRL200*. Det gis undervisning i emnet i undervisningsperiode 1 i vårsemesteret. Det gis bare undervisning i ett av emnene nedenfor.

Emne	Periode	Forelesninger	Seminartimer
KRL203	<u>Ett av følgende emner:</u> Bibelvitenskap	1	6 timer per uke 4 timer per uke
KRL204	Hermeneutikk og Kristendommens jødiske røtter		
KRL205	Religionsfrihet og Økumenikk		
KRL206	Eskatologi og Karismatisk teologi		

Det gis 10 timer med undervisning i uken med forelesninger og seminartimer.

Studentene må velge mellom to undervisningstilbud, enten *seminarmodellen* eller *eksamensmodellen*. Vi anbefaler studenter å følge *seminarmodellen*.

Seminarmodellen

Seminarene skal være en hjelp for studentene i det metodiske arbeidet med ulike vitenskapelige problemstillinger, og vil gi en praktisk innføring i ulike metodiske grep for å analysere og arbeide med problemstillinger på en vitenskapelig måte. Seminarene vil således bestå i elementær innføring i *behandlingsmetodikk* for oppgaver med utgangspunkt i en vitenskapelig tilnæringsmåte.

Videre vil seminarene legge vekt på oppgaveskriving og arbeidet med *seminaroppgaven*. Hver enkelt student skriver en seminaroppgave. I tillegg til seminaroppgaven må studentene være forberedt på å arbeide med oppgaver i smågrupper. Undervisningen er lagt opp slik at studentene arbeider med oppgaver som er sentrale i pensum. Seminarene krever aktiv deltagelse fra studentenes side.

Seminarmodellen innebærer at den tradisjonelle avsluttende eksamen faller bort til fordel for mer aktiv deltagelse fra studentenes side i seminarene. De arbeider studentene utfører, enten alene eller i smågruppene, blir lagt i mapper for mappeevaluering.

Seminarklasser

Ca fire ganger i uken møtes grupper på opptil 28 studenter til to-timers seminarer med seminarlærer, der de diskuterer tema fra pensum og forelesninger. Det stilles krav til skriftlig og muntlig deltakelse på seminarene (se nedenfor). Seminarene bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Det forutsettes at studentene møter på forelesningene. Gjennom muntlige diskusjoner og presentasjoner, og særlig gjennom arbeidet med *seminaroppgaven*, vil studentene oppøve ferdigheter de har bruk for i videre studier.

Seminarklassen deles opp i smågrupper på ca 4 studenter i hver. Hver smågruppe arbeider sammen gjennom hele semesteret med oppgaver de blir tildelt, og de har sammen ansvaret for skriftlige og muntlige presentasjoner. Antall deltagere i en gruppe kan endres ut fra hvor mange deltagere som melder seg på et seminar. Ved frafall i en gruppe kan man i verste fall måtte arbeide alene.

Det er obligatorisk frammøte på seminarene, og det blir ført fravær (maksimalt 25 % fravær).

I tillegg til det faglige utbyttet studentene vil ha ved å delta på seminarene, vil seminargruppen være et viktig sosialt fagmiljø hvor studentene blir kjent med hverandre. Vi anbefaler nye studenter å følge seminarmodellen, da denne gir en mykere overgang fra videregående skole til høgskole.

Seminaroppgave

I seminarene står studentenes egen skriftlige og muntlige aktivitet sentralt. Den enkelte student skal skrive en *seminaroppgave* på ca 4000 ord (pluss/minus 10 %) i et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Studentene velger blant oppgaver gitt av seminarlærer (med mulighet for å foreslå endringer av oppgaveteksten), eller foreslår selv en oppgaveformulering.

Ett av hovedformålene med seminarundervisningen er å oppøve studentene til å delta i diskusjoner og til selv å presentere faglige problemstillinger for gruppen.

Individuell veiledning har en sentral funksjon i seminarmodellen. Veiledning bidrar til tettere kontakt mellom lærer og student og skaper rom for faglige samtaler og faglig fordypning. Veiledningen er

også en forutsetning for å oppfylle intensjonen om prosessorientert skriving. Utkast til seminaroppgaven skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset. Denne *innleveringen er obligatorisk og et krav for å kunne gå opp til den avsluttende emneprøve*. Innleveringene skal skje til de frister som er satt opp. Veiledningen skal ta utgangspunkt i et utkast skrevet av studenten. Seminarlærer fastsetter tidspunkt for veiledning.

I seminaroppgaven skal studenten bekrefte med underskrift at oppgaven er formulert med egne ord (med unntak av markerte sitater). Seminaroppgaven skal innleveres i 2 eksemplarer, og skal kun påføres *navn* og *kandidatnummer*.

Mappeevaluering

Studentene som følger seminarmodellen vil få såkalt mappeevaluering i hver av emnene. Seminaroppgavene er det viktigste bidraget i mappen. I tillegg vil mappen inneholde arbeider fra seminarenes smågrupper, som skriftlige og/eller muntlige presentasjoner og lignende.

Bare studenter som har oppfylt følgende arbeidskrav vil få seminaroppgaven i hver av emnene evaluert og kunne gå opp til emnets slutteksamen

- deltatt i minst 75 % av seminaret
- levert ett utkast til seminaroppgave i forkant av individuell veiledning
- møtt frem til obligatorisk individuell veiledning
- gitt en muntlig presentasjon i hver av seminarrekkene
- gjennomført og bestått eventuelle gruppeoppgaver og andre aktiviteter

Studenter som ikke har oppfylt alle arbeidskravene i emnet kan - innen en gitt tidsfrist - gå over til eksamensmodellen (se under) samme semester. Studenter som stryker på emneprøven, vil få anledning til å kontinuere i semesteret etter. Studenter som stryker på emnets seminaroppgave, vil få ny frist for innlevering.

Avsluttende emneprøve

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve ved slutten av forelesningsrekken. Studentene skal prøves i hele pensum.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering/karaktersetting

Det gjøres bruk av følgende karaktersetting:

- Emnets seminaroppgave evalueres med bokstavkarakter. ATH benytter bokstavkarakterer (A til F). Studenter som får bokstavkarakteren F, har ikke bestått prøven.
- Emnets emneprøve og eventuelle andre gruppeoppgaver og aktiviteter vurderes til bestått/ikke bestått.

Eksamensmodellen

Eksamensmodellen er et opplegg for de som ikke har anledning eller ikke ønsker å følge seminarmodellen. Studenter som følger denne modellen har ikke krav på veiledning eller å få evaluert skriftlige arbeider i løpet av semesteret. De som velger eksamensmodellen kan følge forelesningene og gå opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) i hvert av emnene ved slutten av semesteret.

Undervisningen gis i form av de samme *forelesningene* som også gis til studenter ved seminarmodellen. Forelesningene vil gi en oversikt over sentrale deler av pensum. Begge modellene bruker det samme pensum.

Vurdering og eksamensforskrifter

For å gå opp til avsluttende emneprøve på KRL200 må man være opptatt som student ved ATH og ha betalt semesteravgift.

Studenter som har begynt studiet etter pensum i én studieplan, må gjennomføre seminaroppgaver og avsluttende emneprøve etter dette pensum seneste innen ett år etter at normert studietid er gått. I spesielle tilfeller kan denne fristen utvides med ytterligere ett år etter søknad.

I løpet av studiet vil det foregå en fortløpende vurdering av både undervisning og studentenes arbeid. Studentene vurderer undervisningen bl.a. ved den evaluering som gjerne foretas ved slutten av hver studieenhet. Evalueringen kan både være av muntlig og skriftlig karakter.

Eksamensordning

Karakter i emnene på KRL200 teller med i den samlede karakter for studieprogrammet *Bachelor i Teologi med KRL* ved ATH.

Seminarmodellen

Hvert av emnene har *ett obligatorisk seminar*. Fraværet i hvert av disse seminarerne må ikke overstige 25 %, dersom studenten skal få evaluert *semesteroppgavene* og kunne framstille seg for de avsluttende emneprøver. Alt arbeid i seminarerne - arbeid i smågrupper, skriftlige og muntlige presentasjoner - er obligatorisk og må gjennomføres. Semesteroppgavene med karakter, mens emneprøven evalueres med bestått/ikke bestått. Ved slutten av hver seminarrekke avholdes en muntlig emneprøve på 20 minutter.

Eksamensmodellen

KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap inneholder ulike emner, som hver for seg har en skriftlig eksamen på 4 timer. Ved sensur gis det en karakter for hver av emnene. ATH benytter bokstavkarakterer (A til F). Studenter som får bokstavkarakteren F, har ikke bestått eksamen.

De enkelte fag

Kristendoms-, religions- og livssynsfaget (KRL) hviler på en inndeling av disiplinene i ulike fagkretser/disipliner. Undervisningssituasjonen i skole, menighet og misjon forutsetter imidlertid at foreleseren evner å kombinere stoff fra ulike disipliner samt reise spørsmål om fagstoffets relevans for tilhører/student og det moderne samfunn. I studiet av emne KRL200 vil man derfor, i tillegg til et disiplinorientert studium, tilstrebe en stor grad av tverrdisiplinær behandling av stoffet, der det oppleves relevant og aktuelt.

Religionsvitenskap

Religionsvitenskap utgjør ved ATH de fag og emneområder som forsøker å beskrive, forklare, analysere og systematisere ulike sider ved den menneskelige kultur. "Kultur" brukes her i vid forstand, og betegner alle de ideer, verdier, holdninger, normer og vaner som menneskenes tilværelse er bygget opp omkring, og som er bestemmende for hvordan et samfunn fungerer.

Religionsvitenskap gir oss viktig informasjon om den kontekst ulike religiøse og ideologiske forestillinger befinner seg i. En forståelse av denne konteksten vil være av vesentlig betydning for overhode å kunne analysere de aktuelle fenomener eller ytringer. Et grunnleggende kjennskap til og en forståelse av andre menneskers livsvilkår og tankeunivers er en forutsetning for å drive sakssvarende og effektiv kommunikasjon. Religionsvitenskap har dessuten egenverdi som en del av allmenndannelsen, fordi den fyller ut og "fargelegger" det ofte fragmentariske bilde av verden og menneskene som presenteres i vår moderne mediaverden. I studiet vil det legges vekt på å beskrive religioner og livssyn i samsvar med deres selvforståelse og i lys av deres aktualitet i norsk sammenheng.

Emnet **missiologi** tar sikte på å gi en grunninnføring i misjonsvitenskap. Faget vil gi en generell innføring i missiologiens historiske, bibelvitenskapelige, systematiske og praktiske elementer. Videre tas det sikte på å gi studentene en grunnleggende oversikt over aktuelle missiologiske emner og problemstillinger i dages verden.

Systematisk teologi

Den systematiske teologien tar sikte på å gi en helhetsforståelse av den kristne tro i møte med dagens mennesker. I dette arbeid er det viktig å se de ulike sammenhenger i teologien og sammenfatte disse til et helhetsbilde. Dermed får det systematisk-teologiske arbeid karakter av å være *syntetisk* (sammenfattende). Den systematiske teologi har også karakter av å være *normativ*, dvs. at dens sikte er å ta stilling til hva som er sann og rett kristen tro. Et viktig sikte er at den kristne tro kan framstå som et troverdig budskap for mennesker i dag.

Den systematiske teologien er også *kritisk* i den forstand at den har som sikte å foreta en gjennomtenkning og prøving av det kristne trosinnhold, slik dette framstår i Bibelen og i den kristne tradisjon. Til denne kritiske gjennomtenkning hører også at vår tids tankeretninger og livs- og verdissyn etterprøves mot sannheten i det bibelske budskap. Dermed blir den systematiske teologi også *apologetisk*, dvs. at den har som mål å forsvare den kristne trossannhet overfor strømninger i tiden som står spørrende, tvilende og protesterende overfor den kristne tro.

Målsettingen med den systematiske teologi er å gi studenten den nødvendige hjelp til å se sammenhengen mellom teologiens ulike fagområder slik at en helhetsforståelse kan dannes. Dessuten er et klart uttrykt mål å gi den enkelte student de nødvendige forutsetninger for kritisk å kunne selv gjennomtenke det kristne budskap slik at det blir en hjelp til selvforståelse og livsorientering.

Til hjelp i arbeidet med systematisk-teologiske problemstillinger vil studentene på mellomfagsnivå arbeide med følgende disipliner:

Emnet **etikk med vekt på modernitet** skal gi studentene innføring i de etiske utfordringer som møter oss ved begynnelsen av det tredje årtusen. I faget legges det vekt på å gi analyse av vår vestlige kultur og vår egen tid, og en forståelse av modernisme og postmodernisme, samt å trekke aktuelle konklusjoner i de etiske utfordringene. Videre tas det sikte på å gi studentene bedre forutsetning for å ta del i den etiske dialog, og å trekke selvstendige konklusjoner.

Emnet **teologisk hermeneutikk** skal gi studentene innføring i hvordan Bibelen er blitt forstått og har forandret seg fra en historisk epoke til en annen. I faget legges det vekt på å vise hvordan ulike forståelser av tekstens innhold henger sammen med blant annet kulturelle og filosofiske strømninger i samtiden. Faget tar sikte på å gi studentene anledning til å forstå og drøfte problemstillinger og spørsmål som har å gjøre med Bibelens *troverdighet* og *pålitelighet*.

Emnet **eskatologi** skal gi studentene en innføring i læren om de siste ting/endetid, med fokus på begivenheter før og etter Jesu andre komme. I faget legges det vekt på å belyse disse tradisjonene i et historisk, bibelteologisk og systematisk perspektiv. Videre tas det sikte på å gi studentene en grunnleggende oversikt over eskatologiske problemstillinger og spørsmål.

Kirkehistorie

Kirkehistorien er den delen av teologien som forsøker å analysere, beskrive og forklare den kristne menighets historiske utvikling fra aposteltiden og fram mot våre egne dager. Som teologisk vitenskap benytter kirkehistorien de samme redskaper som annen historieforskning, og må oppfylle de samme metodiske krav. Resultatene av studiene må kunne etterprøves innenfor rammene av ordinært vitenskapelig arbeid.

Slik forstått er kirkehistorien - som all annen historieforskning - i utgangspunktet en *deskriptiv* disiplin. Den har som målsetting å gi en mest mulig nøktern redegjørelse for *hva* som skjedde *når*, *hvor*, *med hvem*, *hvorfor* og *hvilke konsekvenser* dette fikk på kortere og lengre sikt.

Dette deskriptive arbeid kan imidlertid ikke finne sted i et verdimesig og forutsetningsløst tomrom. De ulike historiske kilder må tolkes, og deres innbyrdes vekt og verdi må avveies i forhold til hverandre. Derfor vil de *svar* historikeren finner være påvirket av de *spørsmål* vedkommende stiller. Videre vil den betydning de enkelte begivenheter og fenomener tillegges være påvirket av forskerens overordnede historieforståelse. Endelig vil de eventuelle lærdommer man trekker av historien være bestemt av ens forhold til og forståelse av kirkens rolle i dagens situasjon.

Disse to sidene ved det historievitenskapelige arbeid skal ikke spilles ut mot hverandre. På den ene side må det arbeides kritisk og seriøst med de historiske fenomener og begivenheter. I første rekke brukes sekundærkilder, dvs. samlede framstillinger av hele historien eller deler av de ulike epoker. I noen grad vil det likevel være aktuelt også med studium av primærkilder, dvs. de aktuelle, originale historiske kilder.

Kirkehistorien omfatter på mellomfagsnivå følgende disipliner:

Emnet **teologihistorie med vekt på evangelikal teologi** tar sikte på å gi en oversikt over teologiens historie fra oldkirken og fram til moderne tid. Det tas altså sikte på å gi en oversikt over teologiens historie fra oldkirken og fram til moderne tid. I faget legges det vekt på å presentere studentene for framveksten og utviklingen av den såkalte evangelikale bevegelse og teologi i nyere tid. Videre tas det sikte på å gi studentene en generell god oversikt over teologihistorien og en utdypet innsikt i den evangelikale teologis røtter, historie og særpreg.

Emnet **økumenikk** skal gi studentene en innføring i den økumeniske bevegelses historie. I faget legges det vekt på å vise hvordan økumenikken kommer praktisk til uttrykk gjennom ulike økumeniske samtaler mellom to eller flere kirkesamfunn. Videre tas det sikte på å gi studentene en oversikt over hvordan ulike økumeniske retninger har utviklet seg.

Emnet **religionsfrihet og toleranse i det norske samfunn** skal gi studentene en innføring i det norske samfunn som et flerkulturelt og flerreligiøst fellesskap i et land med statskirkesystem. I faget legges det vekt på å gi studentene perspektiver på hva det vil si å leve i et samfunn hvor ingen tro eller livssyn lenger har monopol på sannheten. Faget tar sikte på å gi studentene innsikt i problematikken rundt religionsfrihet og toleranse, sett i forhold til den norske stat, den norske skole, og de forskjellige tros- og livssynssamfunn.

Bibelvitenskap

I bibelvitenskapen, d.e. Det gamle og Det nye testamente, legges det vekt på å lese Bibelen i et historisk og teologisk perspektiv. Bibelvitenskapen representerer en historisk og vitenskapelig disiplin, hvor man poengterer at Bibelens skrifter hver for seg og tilsammen vitner om Guds åpenbaring og avsluttede frelseshandling gjennom Jesus Kristus. Derfor må Det nye testamente leses på bakgrunn av og i samklang med det gammeltestamentlige åpenbaringsvitnesbyrd.

Bibelen har også et aktuelt og kulturelt perspektiv. Som del av den jødisk-kristne tradisjon har Bibelen gjennom kirkens forkynnelse og undervisning gjennomsyret store deler av kulturlivet. Bibelen er derfor blitt en integrert del av vår kulturtradisjon, og det er ikke mulig å forstå verken vår kultur eller vår samtid uten å kjenne denne tradisjon. Helt vesentlig er det å understreke at bibelstudiet ved ATH har som sikte å sette studentene i stand til å anvende og aktualisere Bibelens budskap overfor vår tids mennesker.

Til hjelp i arbeidet med å forstå og å få fram tekstens opprinnelige budskap vil studentene på mellomfagsnivå arbeide med følgende disipliner:

Emnet **Det gamle testamente** skal gi studentene en bibelteologisk innføring i de gammeltestamentlige skrifter, som også er jødernes bibel, og kalles Den hebraiske Bibel. I faget legges det vekt på å fokusere på Det gamle testamente som en grunnleggende forutsetning for å forstå Det nye testamente, samt den kjensgjerning at moderne lesere kan oppleve Det gamle testamente som vanskelig tilgjengelig. Videre tas det sikte på å gi studentene bedre forutsetninger for å forstå GT, både dets tro og historie.

Emnet **Det nye testamente** tar sikte på å gi en grundig innføring i paulinsk bibelteologi. I faget legges det vekt på å presentere forskningshistorien til det paulinske materialet, sammen med en tematisk framstilling av de ulike sidene ved Paulus' forkynnelse og teologi. Videre tas det sikte på å gi studentene en grunnleggende innføring i bakgrunn og forutsetninger, samt de mest sentrale temaer i Paulinsk bibelteologi – med pneumatologien som fordypningstema.

Emnet **kristendommens jødiske røtter** skal gi studentene innføring i hva som var bestemmende for kristendommens opprinnelse. I faget legges det vekt på å presentere jødedommen slik den fremsto på Jesu tid.

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap, fordypningsstudium (KRL)

KRL200 Kristendom, religion og livssyn, fordypningsstudium, har ved Ansgar Teologiske Høgskole et omfang på opptil 60 studiepoeng. Pensumlitteratur merket med * betyr at stoffet foreligger som kompendium og kan kjøpes i skolens Skrivestue.

Mens *KRL100 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap* representerer en samlet oversikt over faget kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap (KRL), inneholder KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap en videreføring av utvalgte problemstillinger i forlengelsen av stoffet som allerede er behandlet på 100-nivå.

Emner og studiepoeng

KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap ved ATH består av disse emnene:

- KRL201 Teologihistorie med vekt på evangelikal teologi
- KRL202 Etikk med vekt på modernitet
- KRL203 Bibelvitenskap
- KRL204 Hermeneutikk og Kristendommens jødiske røtter
- KRL205 Religionsfrihet og Økumenikk
- KRL206 Eskatologi og Karismatisk teologi

Hvert emne studeres i rammen av en tverrfaglig tilnærming med utgangspunkt i definerte hovedproblemstillinger. De syv emnene i KRL200 har følgende studiepoengfordeling:

Emner/fagenhet	Studiepoeng
Teologihistorie med vekt på evangelikal teologi	10
Etikk med vekt på modernitet	10
Bibelvitenskap	10
Hermeneutikk og Kristendommens jødiske røtter	10
Religionsfrihet og Økumenikk	10
Eskatologi og Karismatisk teologi	10
Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap	30

Emne KRL201 Teologihistorie med vekt på evangelikal teologi (10 studiepoeng)

Emnegruppe	KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Teologihistorie • Evangelikal teologi
Startgrunnlag	KRL100 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	• 6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høst

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRL201 Teologihistorie med vekt på evangelikal teologi* utgjør 10 studiepoeng av KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap. KRL200 er en integrert del av studieprogrammet i *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp).

Målsetting

Teologihistorie (5 ½ studiepoeng)

Kurset i *Teologihistorie* tar sikte på å gi en oversikt over teologiens historie fra oldkirken og fram til moderne tid. Dessuten vil kurset gi studentene en generell god oversikt over teologihistorien, med særlig vekt på den trinitariske og kristologiske dogmedannelse samt soteriologien.

Evangelikal teologi (4 ½ studiepoeng)

Kurset i *Evangelikal teologi* tar sikte på å gi en oversikt over framveksten og utviklingen av den såkalte evangelikale bevegelse og teologi i nyere tid. Den evangelikale retning i teologien har tradisjonelt vektlagt elementer som: et konservativt bibelsyn og en eksklusiv frelsesforståelse med et misjons- og evangelisasjonssyn der den personlige omvendelse står sentralt.

Innhold og struktur

Undervisning vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på 4000 ord (pluss/minus 10 %). Seminaroppgaven skal enten skrives i tilknytning til kurset *Teologihistorie* eller kurset *Evangelikal teologi*. Hver student velger seg et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Den individuelle *seminaroppgaven* studenten arbeider frem i løpet av seminaret utgjør en viktig del av vurderingsgrunnlaget for emnet. Oppgaven bedømmes med bokstavkarakter. Studenter som evalueres til strykkarakter, gis en ny innleveringsfrist i neste semester.

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve, der studentene prøves i hele pensum. Både seminaroppgaven og muntlig emneprøve må være fullført og bestått for at emnet skal kunne godkjennes.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Teologihistorie

Litteratur (ca 385 sider)

McGrath, A.E.: *Historical Theology. An Introduction to the History of Christian Thought*. Blackwell, Massachusetts 1998. Side 1-388 (387 sider).

Evangelikal teologi

Litteratur (ca 315 sider)

McGrath, A.: *A Passion for Truth*. Illinois: Downers Grove 1996. Side 25-244 (219 sider)

Marsden, G.M.: *Understanding Fundamentalism and Evangelicalism*. Grand Rapids 1991. Side 7-82 (75 sider)

Knight III, H.H.: *A Future for Truth. Evangelical Theology in a Postmodern World*. Abingdon Press, Nashville 1997. Side 17-35 (18 sider)

”Lausanne-pakten” i: Berntsen, Engelsviken og Jørgensen: *Missiologi i dag*. Oslo 1994. Side 441-447 (6 sider).

Emne KRL202 Etikk med vekt på modernitet (10 studiepoeng)
--

Emnegruppe	KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Modernitet • Religion og etikk
Startgrunnlag	KRL100 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatorisk muntlig presentasjon • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	<ul style="list-style-type: none"> • 6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høst

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRL202 Etikk med vekt på modernitet* utgjør 10 studiepoeng av KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap. KRL200 er en integrert del av studieprogrammet i *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp).

Målsetting

Modernitet (5 studiepoeng)

En rekke forskjellige tankestrømninger i dagens pluralistiske samfunn utfordrer den kristne kirke til nytenkning og kritisk etterprøving av gamle posisjoner. I kurset *Modernitet* legges det vekt på å gi analyse av vår vestlige kultur og vår tid, en forståelse av modernisme og postmodernisme samt å trekke aktuelle konklusjoner i de etiske utfordringene med utgangspunkt i et evangelikalt ståsted.

Religion og etikk (5 studiepoeng)

Kurset i *Religion og etikk* skal gi studentene en innføring i de etiske utfordringer som møter oss ved begynnelsen av det tredje årtusen. Perspektivet inkluderer vår kulturs møte med andre livssyns og religioners etiske normsetting. Samtidig søkes det å gi etikken en apologetisk tilnærming ut fra en evangelikal grunnholdning.

Kurset i *Religion og etikk* tar sikte på å gi studentene bedre forutsetning for å ta del i den etiske dialog og å trekke selvstendige konklusjoner.

Innhold og struktur

Undervisning vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på 4000 ord (pluss/minus 10 %). Seminaroppgaven skal skrives enten i tilknytning til kurset *Modernitet* eller kurset *Religion og etikk*. Hver student velger seg et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Den individuelle *seminaroppgaven* studenten arbeider frem i løpet av seminaret utgjør en viktig del av vurderingsgrunnlaget for emnet. Oppgaven bedømmes med bokstavkarakter. Studenter som evalueres til strykkarakter, gis en ny innleveringsfrist i neste semester.

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve, der studentene prøves i hele pensum. Både seminaroppgaven og muntlig emneprøve må være fullført og bestått for at emnet skal kunne godkjennes.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum (ca 700 sider)

Modernitet

Litteratur (ca 350 sider)

Furseth I og Repstad P: *Innføring i religionssosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget 2003. Side 43-162 (136 sider)

Grenz, S.J: *A Primer on Postmodernism*. Grand Rapids: W.B. Eerdmans Publishing Company s.1-174 (173 sider)

Breistein, I.F: ”Modernitetens følger”. I: *Tidsskrift for kirke, religion og samfunn* 1/2002, s.25-42 (17 sider)

Krogseth, O: ”Identitet og religion”. I Henriksen, J.O og Krogseth, O: *Pluralisme og identitet*. Oslo: Gyldendal 2001. Side 155-184 (29 sider)

Religion og etikk

Litteratur (350 sider)

Østnor, L. (red.): *Mange religioner – én etikk?* Universitetsforlaget, Oslo 1995. Side 11-167; 206-247 (197 sider)

Craig, M.G.: *The WAY of the (moderen) world*. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, USA, 1998. Side 29-179. 1-57383-122-0

Schwarz, C.: *Naturlig kirkevækst. Praktiske skridt mod sunde og voksende menigheter*. Mariager 1996. Side 8-37 (29 sider). [kompendium]

Emne KRL203 Bibelvitenskap (10 studiepoeng)
--

Emnegruppe	KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap med religions- og livssynskunnskap
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Det gamle testamente • Det nye testamente
Startgrunnlag	KRL100 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatorisk muntlig presentasjon • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	• 6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høst eller vår

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRL203 Bibelvitenskap* utgjør 10 studiepoeng av KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap. KRL200 er en integrert del av studieprogrammet i *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp).

De studenter som skal ta KRL200 Kristendomskunnskap med religions- og livssynskunnskap 30 studiepoeng, skal i tillegg til de to obligatoriske emnene – KRL201 og KRL202 - velge én av de fem valgbare emnene. De studenter som skal ta *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp) ved ATH, kan velge to av de fem valgbare emnene.

Målsetting

Det gamle testamente (5 studiepoeng)

Kurset i *Det gamle testamente* skal gi studentene en bibelteologisk innføring i de gammeltestamentlige skrifter, med spesiell vekt på gudsbilde og gjennomgang av ulike gudsnavn. Den hebraiske Bibel er grunnleggende for å forstå jødisk tro og kultur. Som Det gamle testamente danner den «rotsystemet» for Det nye testamente og den kristne tro. I faget legges det vekt på å fokusere på Det gamle testamente som en grunnleggende forutsetning for å forstå Det nye testamente, samt den kjensgjerning at moderne lesere kan oppleve Det gamle testamente som vanskelig tilgjengelig. Dette er den eldste del av Bibelen, og avspeiler en kultur som står betydelig fjernere fra vår egen enn Det nye testamente gjør.

Kurset tar sikte på å gi studentene bedre forutsetninger for å forstå Det gamle testamente, herunder både dets tro og historie. Studiet vil også gi en innføring i ulike måter å lese GT på.

Det nye testamente (5 studiepoeng)

Kurset i *Det nye testamente* tar sikte på å gi en grunninnføring i Paulinsk bibelteologi. Apostelen Paulus har en helt sentral plass i Det nye testamente. Hans brev har spilt en avgjørende rolle for forståelsen av hva kristendom er helt fra det første kristne århundre til i dag. Hva Paulus egentlig lærer, er også et av de heteste debattområder innenfor nytestamentlig forskning. I faget legges det vekt på å presentere studentene for forskningshistorien til det paulinske materialet, herunder gi en tematisk framstilling av de ulike sidene ved Paulus' forkynnelse og teologi. Paulus' oppfatning og lære om Den Hellige Ånd (pneumatologien) vil bli spesielt vektlagt.

Kurset tar sikte på å gi studentene en grunnleggende innføring i bakgrunn og forutsetninger, samt de mest sentrale temaer i Paulinsk bibelteologi – med pneumatologien som fordypningstema.

Innhold og struktur

Undervisning vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på 4000 ord (pluss/minus 10 %). Seminaroppgaven skal skrives enten i tilknytning til kurset *Det nye testamente* eller kurset *Det gamle testamente*. Hver student velger seg et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Den individuelle *seminaroppgaven* studenten arbeider frem i løpet av seminaret utgjør en viktig del av vurderingsgrunnlaget for emnet. Oppgaven bedømmes med bokstavkarakter. Studenter som evalueres til strykkarakter, gis en ny innleveringsfrist i neste semester.

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve, der studentene prøves i hele pensum. Både seminaroppgaven og muntlig emneprøve må være fullført og bestått for at emnet skal kunne godkjennes.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum (ca 700 sider)

Det gamle testamente

Litteratur

Matthews, V. H.: *A Brief History of Ancient Israel*. Louisville, London: Westminster John Know Press, 2002. Side 1-127

Brueggemann, W.: *The Land. Place of Gift, Promise, and Challenge in Biblical Faith*. Second Edition. Minneapolis: Fortress Press, 2002. Side 1-208.

Det nye testamente

Litteratur

Sandnes, K.O.: *I tidens fylde. En innføring i Paulus' teologi*. Oslo 1996. Side 19-302 (283 sider)

Fee, G.D.: *God's Empowering Presence. The Holy Spirit in the Letters of Paul*. Hendrickson, MA 1996. Side 14-36; 799-903 (126 sider)

Emne KRL204 Hermeneutikk og Kristendommens jødiske røtter (10 studiepoeng)

Emnegruppe	KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Teologisk hermeneutikk • Kristendommens jødiske røtter
Startgrunnlag	KRL100 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatorisk muntlig presentasjon • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	• 6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høst eller vår

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRL204 Hermeneutikk og Kristendommens jødiske røtter* utgjør 10 studiepoeng av KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap. KRL200 er en integrert del av studieprogrammet i *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp).

De studenter som skal ta KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap 30 studiepoeng, skal i tillegg til de to obligatoriske emnene – KRL201 og KRL202 - velge én av de fem valgbare emnene. De studenter som skal ta *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp) ved ATH, kan velge to av de fem valgbare emnene.

Målsetting

Teologisk hermeneutikk (5 studiepoeng)

Kurset i *Teologisk hermeneutikk* skal gi studentene en innføring i hvordan Bibelen er blitt forstått og har forandret seg fra en historisk epoke til en annen. Det er en kjensgjerning at det er stor avstand mellom urkirkens måte å lese Det gamle testamente på, og en moderne frigjørings- og feministteologisk lesning av de samme tekstene. Formidlingen av det kristne budskapet har hatt ulik karakter gjennom den historiske utviklingen fra urkirken via middelalder og reformasjon og til moderne tid. I faget legges det vekt på å vise hvordan ulike forståelser av tekstens innhold henger sammen med blant annet kulturelle og filosofiske strømninger i samtiden. Faget skal bidra til en bevisstgjøring hos studentene på de forutsetninger som ligger til grunn for teksttolkning både i vår egen tid og under andre tiders historiske og kulturelle betingelser.

Kurset tar sikte på å gi studentene anledning til å forstå og drøfte problemstillinger og spørsmål som har å gjøre med Bibelens *troverdighet* og *pålitelighet*. Hvorvidt det lar seg gjøre å formidle et 2000 år gammelt budskap på en forståelig måte til postmoderne mennesker, er avgjørende med hensyn til evangeliets aktualitet og fremtid.

Kristendommens jødiske røtter (5 studiepoeng)

Kurset i *Kristendommens jødiske røtter* skal gi studentene en innføring i hva det var som var bestemmende for kristendommens opprinnelse, dvs. den kristne tros jødiske røtter og påvirkningen fra den hellenistiske kultur. Var bruddet mellom kirke og synagoge nødvendig? Ble det mer markert enn nødvendig? Målet med studiet er med utgangspunkt i *Kristendommens jødiske røtter* å bidra til forståelse mellom kirken og synagogen. Kristendommen oppsto blant jøder, men i bredere forstand innen den hellenistiske kultur. Ikke minst funnet av Dødehavsrullene har vist at det var de jødiske røtter som var viktigst. I faget legges det vekt på å presentere jødedommen slik den fremsto på Jesu tid.

Kurset tar sikte på å gi studentene bedre forutsetninger for å forstå hvordan den kristne tro oppsto. Vi skal se hvordan kristendommen til å begynne med var en del av jødedommen, men etter hvert kom det til spenninger og brudd mellom kirken og synagogen. Vi skal følge forholdet mellom kirken og synagogen gjennom det 2. og 3. århundre.

Innhold og struktur

Undervisning vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på 4000 ord (pluss/minus 10 %). Seminaroppgaven skal skrives enten i tilknytning til kurset *Teologisk hermeneutikk* eller *Kristendommens jødiske røtter*. Hver student velger seg et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Den individuelle *seminaroppgaven* studenten arbeider frem i løpet av seminaret utgjør en viktig del av vurderingsgrunnlaget for emnet. Oppgaven bedømmes med bokstavkarakter. Studenter som evalueres til strykkarakter, gis en ny innleveringsfrist i neste semester.

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve, der studentene prøves i hele pensum. Både seminaroppgaven og muntlig emneprøve må være fullført og bestått for at emnet skal kunne godkjennes.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Teologisk hermeneutikk

Litteratur (ca 350 sider)

Harrisville, R. A. og W. Sundberg: *The Bible in Modern Culture. Theology and Historical-Critical Method from Spinoza to Childs*. 2nd edition. William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 2002. Side 1-29, 46-103, 146-168, 195-248, 271-340

Davies, F. D. og Hays, R. (ed.): *The Art of Reading Scripture*. William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan 2003. Side 1-65, 109-142, 216-239.

Kristendommens jødiske røtter

Litteratur (ca 350 sider)

Skarsaune, O: K: *Kristendommens jødiske rødder*. Bind I. København 1996 (157 sider)

Skarsaune, O: K: *Kristendommens jødiske rødder*. Bind II. København 1998 (218 sider)

Emne KRL205 Religionsfrihet og Økumenikk (10 studiepoeng)
--

Emnegruppe	KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Religionsfrihet og toleranse i det norske samfunn • Økumenikk
Startgrunnlag	KRL100 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatorisk muntlig presentasjon • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	• 6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høst eller vår

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRL205 Religionsfrihet og Økumenikk* utgjør 10 studiepoeng av KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap. KRL200 er en integrert del av studieprogrammet i *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp).

De studenter som skal ta KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap 30 studiepoeng, skal i tillegg til de to obligatoriske emnene – KRL201 og KRL202 - velge én av de fem valgbare emnene. De studenter som skal ta *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp) ved ATH, kan velge to av de fem valgbare emnene.

Målsetting

Religionsfrihet og toleranse i det norske samfunn (5 studiepoeng)

Kurset i *Religionsfrihet og toleranse i det norske samfunn* skal gi studentene en innføring i det norske samfunn som et flerkulturelt og flerreligiøst fellesskap i et land med statskirkesystem. Dette faget vil gi en historisk fremstilling av religionsfrihetens fremvekst i Norge, med spesiell vekt på frikirkenes rolle i denne prosessen. I faget legges det vekt på å gi studentene perspektiver på hva det vil si å leve i et samfunn hvor ingen tro og intet livssyn har monopol på sannheten. Hvilke konsekvenser får dette for religions- og kristendomsundervisning i norske skole, og hva betyr dette for tros- og livssynssamfunn i Norge i dag? Videre drøftes hvor grensene går for de ulike tros- og livssynssamfunns toleranse, og hvorvidt den norske statskirkeordning og religionsfrihetsprinsippet kan forenes.

Kurset tar sikte på å gi studentene innsikt i problematikken rundt religionsfrihet og toleranse, særlig sett i forhold til den norske stat, den norske skole, og de forskjellige tros- og livssynssamfunn som finnes i det norske samfunn. Faget vil være både historisk deskriptivt, samt gi en aktuell drøftelse av religions- og toleranseproblematikk i dagens norske samfunn.

Økumenikk (5 studiepoeng)

Kurset i *Økumenikk* skal gi studentene en innføring i den økumeniske bevegelses historie, samt innsikt i de forskjellige typer økumenikk som finnes (kirkeøkumenikk, allianseøkumenikk). I faget legges det dessuten vekt på å vise hvordan økumenikken kommer praktisk til uttrykk gjennom ulike økumeniske samtaler mellom to eller flere kirkesamfunn. Etter det store møtet for misjon i Edinburgh 1910, har den økumeniske bevegelse utviklet seg i ulike retninger.

Kurset tar sikte på å gi studentene en oversikt over hvordan disse ulike retninger har utviklet seg, så som Kirkenes Verdensråd, Lausanne-bevegelsen, samt den økumeniske tenkning innenfor den katolske kirke.

Innhold og struktur

Undervisning vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på 4000 ord (pluss/minus 10 %). Seminaroppgaven skal skrives enten i tilknytning til kurset *Religionsfrihet og toleranse i det norske samfunn* eller kurset *Økumenikk*. Hver student velger seg et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Den individuelle *seminaroppgaven* studenten arbeider frem i løpet av seminaret utgjør en viktig del av vurderingsgrunnlaget for emnet. Oppgaven bedømmes med bokstavkarakter. Studenter som evalueres til strykkarakter, gis en ny innleveringsfrist i neste semester.

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve, der studentene prøves i hele pensum. Både seminaroppgaven og muntlig emneprøve må være fullført og bestått for at emnet skal kunne godkjennes.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Religionsfrihet og toleranse i det norske samfunn

Litteratur (ca 350 sider)

Breistein, I. F.: *Har staten bedre borgere? Dissenternes kamp for religionsfrihet i Norge 1891-1969*. Trondheim, 2003. Tapir Akademiske Forlag.

Utvalgte artikler

Haraldsø, B.: "Religionstvang og religionsfridom" i: Peder Borgen og Brynjar Haraldsø: *Kristne kirker og trossamfunn*. Trondheim, 1993. Side 307-333

og

Furre, B.: "'Lammets krig' med 'det frie Noreg'. Kvekarane i møte med det norske samfunnet." *Kirke og Kultur* nr.5/1993. Side 403-422

og

Eidsvåg, I. og L. Larsen (red): *Religion, livssyn og menneskerettigheter i Norge*. Nansenskolen årsbok 1997. Oslo, 1997. s.13-218

og

Plesner, I.: "Kan pluralitetens problem løses?" i: *Tidsskrift for kirke, religion, samfunn*, nr.1/1999: *Pluralisme og fellesskap*. Side 55-74

og

Borgen, P.: "Religionsfrihet og statskirke", i: *Baptist* 2/1996. Side 7-26

og

Oftestad, B.T.: "Statens offentlige religion og den individuelle religionsfrihet", i: *Jussens Venner*, nr.4/1998. Side 181-206

og

Horjen, S.E.: "Kirken og menneskerettighetene" i: *Håp for verden. Kirken og menneskerettighetene*. Kirkens nødhjelp m.fl. Oslo 1998. Side 41-51

og

Lindholm, T.: "Religions- og livssynsfrihet som menneskerettighet" i: *Håp for verden. Kirken og menneskerettighetene*. Kirkens nødhjelp m.fl. Oslo 1998. Side 87-101.

Økumenikk

Litteratur (ca 350 sider)

Engelsviken, T.: "Misjonstenkningen i det 20.århundre" i: Berentsen, Engelsviken og Jørgensen: *Missiologi i dag*. Oslo, 1994. Side 133-170

og

Engelsviken, T.: "Karismatikk og økumenikk" i: *Ung Teologi* 4/92. Side 89-100

og

Dåp, nattverd, embete. Limadokumentet. Genève 1982 (53 sider)

og

Lausanne-pakten i: Berentsen, Engelsviken og Jørgensen: *Missiologi i dag*. Oslo 1994. Side 441-447

og

"Manila-manifestet" i: *Norsk tidsskrift for misjon* 4/89. Side 247-263

og

Nådens Fellesskap. Mellomkirkelig råd 1994 (83 sider)

og

En Herre, En Tro. Kirkens informasjonstjeneste 1989/1994 (50 sider)

og

Porvoo-erklæringen. Mellomkirkelig råd 1996 (41 sider)

og

Felleserklæringen om rettferdiggjørelseslæren. Mellomkirkelig råd 1997/2000 (30 sider)

Emne KRL206 Eskatologi og Karismatisk teologi (10 studiepoeng)

Emnegruppe	KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Eskatologi • Pentekostal og karismatisk teologi
Startgrunnlag	KRL100 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatorisk muntlig presentasjon • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	<ul style="list-style-type: none"> • 6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høst eller vår

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRL206 Eskatologi og Karismatisk teologi* utgjør 10 studiepoeng av KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap. KRL200 er en integrert del av studieprogrammet i *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp).

De studenter som skal ta KRL200 Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynskunnskap 30 studiepoeng, skal i tillegg til de to obligatoriske emnene – KRL201 og KRL202 - velge én av de fem valgbare emnene. De studenter som skal ta *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp) ved ATH, kan velge to av de fem valgbare emnene.

Målsetting

Eskatologi (5 studiepoeng)

Kurset i *Eskatologi* skal gi studentene en innføring i læren om de siste ting/endetiden, med fokus på begivenheter før og etter Jesu andre komme. Det har opp gjennom kirkehistorien vært en rekke ulike tolkningstradisjoner omkring disse emnene. I faget legges det vekt på å belyse disse tradisjonene i et historisk, bibelteologisk og systematisk perspektiv.

Kurset tar sikte på å gi studentene en grunnleggende oversikt over eskatologiske problemstillinger og spørsmål. Særsilt vil mellomfagstillegget legge vekt på å gi en vurdering av den premillennialistiske og dispensasjonalistiske tolkningstradisjon, herunder emner som: bortrykkelsen, Jesu gjenkomst, trengselen, 1000-årsriket og den eskatologiske dom.

Pentekostal og karismatisk teologi (5 studiepoeng)

Kurset i *Pentekostal og karismatisk teologi* tar sikte på å gi en innføring i den historiske bakgrunn for pinsebevegelsen og den karismatiske bevegelse. Pinsebevegelsen framvekst i USA og Norge, samt den karismatiske bevegelses historie og utvikling fra 1960-tallet, vil stå sentralt. Studentene skal videre få kjennskap til utvalgte dogmatiske tema i pentekostal og karismatisk teologi som: bibelsyn, hermeneutikk, pneumatologi og spiritualitet. Ulike syn på helbredelse ved bønn innenfor ulike pentekostale retninger samt ulike syn på profeti og profetisk tale, vil også bli behandlet. Endelig vil faget behandle den sosiale funksjon og betydning pinsekarismatiske bevegelser har hatt.

Kurset tar sikte på å gi studentene en grunninnføring i historiske, dogmatiske og sosiologiske aspekter ved pentekostal og karismatisk kristendomsforståelse, med vekt på pinsekristendom og karismatikk i Norge.

Innhold og struktur

Undervisning vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på 4000 ord (pluss/minus 10 %). Seminaroppgaven skal skrives enten i tilknytning til kurset *Eskatologi* eller kurset *Pentekostal og karismatisk teologi*. Hver student velger seg et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Den individuelle *seminaroppgaven* studenten arbeider frem i løpet av seminaret utgjør en viktig del av vurderingsgrunnlaget for emnet. Oppgaven bedømmes med bokstavkarakter. Studenter som evalueres til strykkarakter, gis en ny innleveringsfrist i neste semester.

I tillegg til seminaroppgaven skal studentene fremstille seg for muntlig emneprøve. Det vil bli holdt en 20 minutters muntlig emneprøve, der studentene prøves i hele pensum. Både seminaroppgaven og muntlig emneprøve må være fullført og bestått for at emnet skal kunne godkjennes.

De som ikke følger seminarmodellen går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) ved slutten av semesteret.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Eskatologi

Litteratur (ca 350 sider)

Schwarz, H.: *Eschatology*. Grand Rapids, Michigan / Cambridge: William B. Eerdmans Publishing Company, 2000. Side 24-407 (383 sider)

Pentekostal teologi

Litteratur (ca 400 sider)

Synan, V.: *The Holiness Pentecostal Tradition. Charismatic Movements in the Twentieth Century*. Grand Rapids, Eerdmam 1997 (335 sider). ISBN 0802841031

Berstøl, O. A.: *Åndsdåp: Pinseteologi gjennom 100 år*. Hermon Forlag, 2006 (191 sider)
ISBN 8230204209